

MAJ
17 P. Kv. Paškal
18 S. Kv. Teodot m.
19 N. Sveta Trojica
20 P. Bernardina
21 T. Feliks
22 S. Julija, dev.
23 Č. Rešnje Telo
24 P. Donacijan
25 S. Gregor VII.
27 N. 2. pobink.
27 P. Beda Č. pk.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Beleži: Na vseh in vseh — na prvih in prvih — na vseh in vseh

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 98.

CHICAGO, ILL., TOREK, 21. MAJA — TUESDAY, MAY 21, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Naziji pritiskajo proti Parizu - Italija čaka na povelje

Odpor zavezniških čet neuspešen

Nemška armada zavzela nova mesta, med njimi Antwerpen. — Glavni sunek se izvaja proti Parizu. — Gen. Weygand imenovan vrhovnim poveljnikom zavezniških čet.

Pariz, Francija. — Z neprekinjeno vztrajnostjo in silovitostjo je nazijska vojska mašila nadaljevala v dnevih koncem tedna s pritiskom na zavezniške obrambne čete na celi fronti, od severne Belgije doli preko francoske meje. Na tisoče tankov in aeroplanov ter na milijone mož je bilo zaposlenih v tej klavnicni, kakoršne svet še ni videl. Odpor zavezniških čet, dasi do skrajnosti srdit, pa je bil učinkovit le v toliko, da je preprečil nazijem njih prejšnje hitro prodiranje, toda ustavit tega ni mogel, in nazijska armada je imela na vsej fronti zaznamovati nove uspehe.

V soboto so Nemci zavzeli važno belgijsko mesto Antwerpen. Že dan prej jim je padla v roke belgijska prestolnica Bruselj, toda njih najmočnejši in za zavezniške najbolj nevarni sunek se je izvajal na južnem delu fronte, v smeri proti Parizu. Njih prodiranje na tej točki je za navadnega opazovalca nekaj nerazumljivega. Res je sicer, da so vrgli naziji semkaj glavni del svoje

sile, toda tudi Francozi imajo armado, ki se je prej štela najboljše v Evropi, in zato so uspehi, ki jih dosegajo naziji, nadvse nezopadljivi. Mesta zavzemajo drugega za drugim in v nedeljo so se, kakor poročajo Francozi, vršili ljuhi boji za mesto St. Quentin, dočim trdijo naziji, da je mesto že njihovo; o belem povdarjajo, da so njih prve čete oddaljene od Pariza le še okrog 60 milj.

Francoska vlada je morala spoznati, da je bilo v njenem armadnem poveljstvu nekaj narobe, in je zato izpremenila osebo v njem. Odstavljen je bil dosedanji vrhovni poveljnik čet obeh zavezniških držav, gen. Gamelin, in na njegovo mesto je bil imenovan gen. M. Weygand, ki je bil doslej načelnik francoske armade v Siriji. Na tega novega poveljnika stavi Francija, in z njo tudi Anglija, veliko upanja v teh dneh, o katerih se v obeh državah brez vsakega prikrivanja priznava, da so nadvse kritični.

Lindbergh priporoča mirno kri

Washington, D. C. — Chas. A. Lindbergh je v svojem radio govoru, ki ga je imel zadnje nedeljo zvečer, priporočal ameriški ljudstvu, naj se ne vdaja histeričnemu strahu pred napadom in naj preneha z razburljivim čenčanjem o takih možnostih. Povdaril je, da Ameriki se ni treba bati napada, izvzemši, ako si ga bo sama izzvala s svojimi notranjimi prepričanostmi in z vmešavanjem v zadeve v inozemstvu.

Lindbergh je govoril na predvečer obletnice svojega poleta v Pariz, kateri se je izvršil pred 13. leti in ki je postavil možna ne samo na slavno mesto, marveč tudi med vplivne osebnosti. Njegov govor je bil tem bolj na mestu zdaj, ob času, ko se je vsled razvoja dogodkov v Evropi po-

lastila ameriških vodilnih krogov nekak panika, češ, da je Amerika že v nekaki neposredni nevarnosti, in, ko se od raznih strani že priporoča, naj dežela opusti svojo nevtralnost ter se postavi očitno na stran Anglije in Francije ter jima postavi na razpolago vse svoje vire, materialne in finančne, izvzemši vojaških, kar pa bi utegnlo potem brez dvoma slediti.

Govornik je priporočal, naj Zed. države stopijo v ozko sodelovanje z južno Ameriko ter se obenem oborožujejo, toda po zamisljenem programu in ne v brezglavi hitrici. Omenil je, da nas točasno nima nihče namena napasti, in tudi ni nihče v stanju, da bi nas mogel.

PARIZ V VOJNEM STANJU
Pariz, Francija. — Uprava Pariza je postala taka, kakor bi bilo mesto že docela v vojnem pasu. Pod svojo kontrolo ga je namreč prevzelo vojaško poveljstvo, s čimer je prebivalstvo podvrženo vojaškemu zakonu in predpisom. Nevarnost za mesto se z vsakim čevnom postruže vsled prodiranja nazijske armade. Zadnji petek so naziji napovedovali, da bodo najkasneje v 15. dneh to mesto že zasedli. Od njega so bili tisti dan oddaljeni baje le še 75 milj.

NEVARNOST ZA AMERIKO

Otok Curacao. — Tukajšnji otok je eden nizozemskega otočja v bližini ameriške obale, nazvanega Nizozemska Zapadna Indija. Ko je bila Nizozemska zasedena, so prišle angleške bojne ladje varovati to otočje. Zadnji petek je zbornica otočja proglasila, da je otočje še vedno nizozemska last ter, da se bo, ako bo potrebno, tudi z orožjem branilo proti vsakemu napadu. S tem pa se pojavlja nevarnost za Ameriko, kajti, ako bi bilo to otočje v resnici napadeno, bi se s tem prinesla vojna prav pred prag Amerike.

PO KAT. SVETU

— New York, N. Y. — Nekateri duhovniki razpravljajo v katoliškem listu Commonwealth možnost, da se uvedejo maše tudi popoldne in zvečer, češ, da bi bilo to za sedanjo dobo zelo prikladno. Ta uvedba bi ne bila proti duhu cerkvenih principov, kajti v prvih časih krščanstva so bile večerne maše nekaj običajnega.

— Liege, Belgija. — Tukajšnji katoliški dnevnik Gazette de Liege, je nameraval 18. in 19. maja proslavljati stoletnico svoje ustanovitve. Vseled napada nemške armade pa se je moral načrt odložiti za poznejši čas.

— Manila, Filipini. — Nekateri tukajšnji domačini, po imenu E. Noppöta, pripovedujejo o čudnem naključju, ki ga je pripeljalo do katoliške vere. Kot pravi, je še kot deček pobral na cesti kos nekega katoliškega lista. Prečital ga je, in, kar je tam izvedel, ga je tako zanimalo, da je poizvedoval naprej in končno postal goreč katoličan.

— Bruselj, Belgija. — V treh državah, ki so postale žrtve nemškega napada, Nizozemska, Belgija in Luksemburg, je okrog 11 milijonov katoličanov. Zadnji dve ste skoraj docela katoliški, dočim je ra Nizozemskem katoliškega ena tretjina prebivalstva.

ŠPORTNI STRELCI SE MOBILIZIRAJO

Chicago, Ill. — Športniki, ki se bavijo s streljanjem, bodisi v svrhu lova, bodisi v zabavo, so dobili poziv od svojih tovarišev v Chicagu in okoli, naj se združijo v organizacijo obrambne rezerve, katera bi v slučaju sile pomagala armadi, braniti deželo. Tozadevne čičaške športne organizacije so sklicale za ta ponedeljek zborovanje za sprejem potrebnega načrta, na kar bodo povabile druge podobne organizacije širom cele dežele, naj se pridružijo, kar bo seveda popolnoma prostovoljno. Pričuje se, da se bo odzvalo okrog sedem milijonov športnikov, kolikor se računa, da jih je v deželi. Te organizacije bi dobro služile predvsem v slučaju, ako bi tudi tukaj prišlo do nove vrste bojevanja, namreč, da se spuščajo vojaštvo s padali v ozadje bojne črte, kar točasno prakti-

“Ura je blizu” trdijo govorniki

Zun. minister Ciano povdaril, da se bo Italija morala udeležiti pri evropskih dogodkih. — Omenil, da čaka dežela le na ukaz Mussolinija za udarec.

ANGLEŽINJE POZVANE

Na milijone žensk v tovarnah za vojne potreščine.

London, Anglija. — Koncem tedna je bil na angleško žensko izdan nov apel, naj se postavijo v službo države in pomagajo tej pri obrambi. Namen vlade je, da se spravi na milijone žensk v tovarne za municijo in druge vojne potreščine, da se bo tako moglo zadostiti velikim potrebam teh kritičnih časov. Pričuje se, da se bo odzvalo na to deio do štiri milijone Angležinj. Delavske unije, ki so doslej nasprotovale taki vrsti mobiliziranja, so zdaj priče očitno popuščati.

HITLER HITREJŠI, KOT JE BIL KAJZER

Berlin, Nemčija. — Z zasedbo belgijske prestolice, Bruselja, ki so jo izvršili naziji zadnji petek, se je pokazalo, koliko hitrejša je sedanjaja Hitlerjeva armada, kakor je bila kajzerjeva v 1914. Tedaj je vzelo Nemce 17 dni, po vpadu v Belgijo, da so okupirali to mesto, dočim je Hitlerjeva vojska dosegla ta uspeh že osmi dan. Bruselj je že osma prestolnica tujih držav, ki so padle v roke Hitlerjevi Nemčiji. Druge so: Dunaj, Praga, Varšava, Kopenhagen, Oslo, Luksemburg in Amsterdam; zadnja je prestolnica Nizozemske.

DOBER PLEN NAZIJEV

Berlin, Nemčija. — Tukajšnji krogi trdijo, da je v zasedeni Nizozemski dobila nemška armada 300.000 ton gasolina. Na ta način vsaka nova zasedba pomaga nazijem, da lahko prodirajo naprej.

AMERIKANCI OPOZORJENI

Gibraltar. — Tukajšnji ameriški konzul je zadnji petek opozoril Amerikance, ki prebivajo v Gibraltarju, naj se odpravijo domov, čim najprej bodo mogli. Oblasti so poskrbele tudi že za izselitev žensk, otrok, invalidov in podobnih.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

čirajo Nemci na zapadni fronti. Taki padalci so posebno nevarno zato, ker se spuste vsem v slučaju, ako bi tudi tukaj prišlo do nove vrste bojevanja, namreč, da se spuščajo vojaštvo s padali v ozadje bojne črte, kar točasno prakti-

Rim, Italija. — Ura, v kateri se bo odločila Italija za udarec, se približuje. Tako so povdarjali zadnje nedeljo razni italijanski govorniki in listi ter dostavljali, da čaka armada le na Mussolinija, da bo izdal ukaz za napad.

Med glavnimi govorniki je bil zun. minister Ciano, ki je po petih mesecih molka zdaj ponovno v javnosti nastopil. Govoril je v Milanu, in sicer ob obletnici podpisa nemško-italijanskega vojaškega pakta, o katerem se je izrazil, da je “pakt jekla.” Povdarjal je, da v dogodkih, ki se zdaj vršijo v Evropi, bo Italija morala izpregovoriti svojo besedo in jo bo tudi izpregovorila. Italija, je dejal, bo izvršila svojo nalogo, da bo ostala zvesta svojim zvezam, s čimer je brez dvoma menil zvezo z Nemčijo, obenem pa bo tudi sami sebi priborila to, po čemer hrepeni. Kdaj bo do tega prišlo, tega, je povdaril, ne bo omenjal, češ, da “odločitev o dnevu bo prišla nam vsem od deuceja.”

Eden časopisov v Bologni je omenjal, da Italija nestrpno čaka, kdaj bo mogla korakati, ko slihi o uspehih, ki jih dosega nemška armada. Povdaril pa je, da “ura je blizu,” obenem pa dostavil, da ni pričakovati tako hitrega konca “obeh velikanov,” namreč Francije in Anglije, češ, da ste boste branili s skrajnim obupom.

PREPOVEDALI POUK NEMŠČINE

Leamington, Ont. — Vodstvo tukajšnjega kanadskega mesta se je od svoje bojne goščnosti dal izvabiti k neki odredbi, sprejeti zadnji petek, ki je očividno izrodek fanatizma in bo kaj malo pripomogla k zmagi. Sklenil je, da se v tukajšnjih šolah prepove pouk nemškega jezika za dobo, kar bo trajala vojna, in celo govoriti se ne sme nemško na javnih prostorih. Prebivalstvo bo trdo občutilo to odredbo, ker je to mesto središče velike nemške naselbine.

STARČEK POKLICAN NA VODILNO MESTO

Pariz, Francija. — Francija se je v sedanjih odločilnih dnevih pričela spominjati raznih osebnosti, ki so si v zadnji vojni priborile slavo, in jih kliče na vodilna mesta. O imenovanju Weyganda vrhov. poveljnikom zavezniških čet, je poročano že na drugem mestu. Pozvan pa je bil še neki drugi mož, namreč maršal Petain, ki je pred 24. leti vodil obrambo Verduna, in je imenovan min. podpredsednikom. Petain je star celih 84 let.

Oglaš v “Amer. Slovincu” imajo vedno uspeh!

Iz Jugoslavije

Trgovski sporazum med Jugoslavijo in Zvezo socialističnih sovjetskih republik podpisan. — Težave pri gašenju velikega požara v St. Vidu nad Ljubljano. — Še druge vesti iz domovine.

Trgovski sporazum med Rusijo in Jugoslavijo

Beograd, 12. maja. (J.K.) — Sinoči je bil v Moskvi podpisan trgovski dogovor med Kralj. Jugoslavijo in Zvezo socialističnih sovjetskih republik. Za Jugoslavijo ga je podpisal načelnik jugoslov. delegacije bivši finančni minister g. Milorad Grgorjevič. Po podpisu so bile izmenjene zdravice, a nato pa se je vršila triurna konferenca članov jugoslov. delegacije z g. Molotovom. Sodi se, da se nemudoma začne pogajanja za vzpostavitve neposrednih diplomatskih zvez, ker je bilo s tem dogovorom učinjeno dejansko priznanje Rusije od strani Kralj. Jugoslavije.

Požar v St. Vidu nad Ljubljano

Ljubljana, 19. aprila. — V noči od srede na četrtek je šentvidčane zbudil okrog polnoči plat zvona, ki je klical na pomoč. Z velikim plamenom je tedaj že gorelo ogromno gospodarsko poslopje veleposestnika Franca Ježka, po domače “Pikca” na Poljanah pri St. Vidu nad Ljubljano. Ker je bilo gospodarsko poslopje polno sena in krme ter so bile dalje v njem razse šrambe, v katerih je ogenj našel obilo goriva, je plamen skoraj v nekaj minutah zajel vse poslopje. Prvi so prihiteli gasilci iz Vižmarij in iz St. Vida, ki so pa mogli le malo pomagati. Na Poljanah imajo namreč vodo iz ljubljanskega vodovoda naravnost iz Kleč. Ker ta vod nima svojega rezervarja, voda nima zadostnega pritiska, zaradi česar se gasilci ljubljanske vode niso mogli poslužiti. Šentviški gasilci so zato napeljali 700 metrov dolg vod od svojega gasilskega doma v St. Vidu do pogorišča in so pri tem morali cevi napeljati tudi čez železniški tir. Ker je med gašenjem šlo nekaj vlakov po progi, so morali cevi ponovno razklapljeti in prekiniti gašenje. Na pomoč so tudi prihiteli ljubljanski prostovoljni gasilci, ki pa niso mogli pomagati, ker ni bilo vode. Šentviški gasilci so s svojo motorško gasilnico, kolikor so mogli, vendar poslopja ni bilo mogoče rešiti. Vestno so varovali sosedne hiše in skrbeli, da se ogenj ni razširil. Gospodarsko poslopje je temeljito pogorelo. Je eno največjih v občini, saj je bilo dolgo 30 metrov in široko 13 metrov. Gospodar je imel poleg vsega drugega shranjene krme za 20 glav goveje živine in več konj. Zaradi tega je škoda seveda zelo velika, krita pa je le na pol z zavarovalnino. Ljudje sodijo, da je bil ogenj podtaknjen in da je začelo goreti že okrog dvanaj-

stih. Gasilci so glavni požar podušili okrog pol 4. ure zjutraj, vztrajali pa so na pogorišču do ranega jutra in razkopavali teče ostanke. Na pomoč so prihiteli tudi gasilci iz Zg. in Sp. Šiške, Podutika. Dravelj in Guncelj. Škoda cenijo na 200.000 din, ker je uničeno tudi vse zidano poslopje.

Narodne organizacije za obrambo domovine

Zagreb, 12. maja. — (J.K.) — Jugoslov. Sokol je dal na razpolago vse svoje člane pomladka, naraščaj in odrastle, ki ne spadajo pod vojaško obveznost, za sodelovanje z državnimi in vojaškimi oblastmi v namen urjenja v obrambi pred napadi iz zraka kakor tudi za razne druge pomožne službe v zvezi z narodno obrambo. Sodi se, da bo tako do sto tisoč mladine na razpolago. Tudi vse druge narodne in rodoljubne organizacije po celi deželi, zlasti pa na Fryškem in v Sloveniji, so se takisto dale na razpolago državnim in vojaškim oblastim, tako da ni v plemenitim rodoljubnem tekmovanju nobene razlike med Hrvati, Srbi in Slovenci iz vseh krajev domovine.

Nesreča

Na kirurški oddelek ljubljanske bolnice je bil pripeljan delavec Anton Sterle, zaposlen pri gradbenih delih v Fudobu na Notranjskem, ki se je pri delu močno ponesrečil.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Bogomil Gorazd, zasebni uradnik. — Pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah je po dolgi in hudi bolezni umrl Franc P'atias, veleposestnik star 84 let. — V Vojniku je umrla Marija Lipuš, mati uradnika Lipuša pri mariborski policiji, stara 80 let. — V Celju je umrla Ana Natek, soprega poštnega upravitelja.

Novi stolni kanonik

Ljubljanski škof Dr. Gregorij Rožman je imenoval za kanonika ljubljanske stolnega kapitelja g. duhovnega svetnika Antona Vovka, mestnega župnika v Trzliču na Gorenjskem. Novi kanonik je bil rojen v Vrbi pri Breznici v Prešernovi rojstni hiši. Njegova mati je bila nečakinja pesnika Prešerna.

Napad z motiko

Ko je 52 letni kočar Ivan Škerbinšek iz Kamenika pri Rogatcu kopal v svojem vinogradu, se je sprl z nekim posestnikom. V prepriku je posestnik udaril Škerbinška z motiko in mu močno poškodoval rebra.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za štiri leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za štiri leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nauk, ki ga dajejo skušnje

Angleži delajo hudo pokoro za svojo neprevidnost. Zdaj šele se odpirajo Angležem oči, kako neprevidno politiko so vodili, ko so popuščali proti Nemcem vsa leta po zadnji svetovni vojni. Vse gorje, ki so ga doživele male države v Evropi od strani nadutega nemštva, ki slepo koraka za napetežem Hitlerjem, bi bilo prihranjeno, če bi bili zavezniki nastopili o pravem času, kar je bila njihova dolžnost. Pa kaj kazati na te napake — saj jih spoznavajo zdaj dovolj Angleži in Francozi sami.

Razne napake, za katere zdaj zavezniki plačujejo visoke račune in jih še bodo, dajejo obenem dober nauk tudi Združenim državam. Kakšen nauk? Dajejo nauk, da je skrajni čas, da se ta dežela primerno pripravi na suhem, na morju in v zraku.

Kaj, ali naj silimo v militarizem? — poreče kdo. V razmerah, v kakoršnih se nahaja svet odločuje samo moč in sila. Če imaš dovolj močno pest, se te bodo bali in te pustili pri miru. Če te bodo smatrali za slabica, bodo prej ali slej planili na te in te oropali. Yes, v takih razmerah in v takih časih, kakoršni prevladujejo v svetu sedaj, je v veliki nevarnosti demokracija in svoboda tudi te dežele. Pustili jo bodo nam pri miru samo, če bomo imeli v tej deželi na braniku naše svobode in demokracije dovolj kanonov, bojnih ladij in bojnih letal, ki bodo v stanu ustaviti vsak napad od katerekoli strani. Kaj je boljše biti pripravljen, ali nepripravljen in izpostavljen napadu? Zdrava pamet da odgovor na to.

Ta dežela bi storila jako moder korak, ko bi uvedla vsaj, dokler se v svetu vojni viharji ne poležejo in dokler ne pride do miru, ki bo obetal kaj stalnosti, nekako začasno splošno vojaško službo. S tem ni rečeno, da moramo v vojno. Saj v vojni bomo veliko preje, če ne bomo pripravljene, kakor če bomo pripravljene. Pripravljene Amerike bi se vsak bal izvivati. Nepripravljeno pa bo vsak imel za lahek plen. Dežela bi napravila jako dober korak, ko bi n. pr. mlade fante poklicala v enoletno službo. Milijone mladih fantov pohajkava in ne more dobiti dela in zaslužka. Zakaj bi jih ne vzela v službo dežela, jih nekoliko vojaško izvežbala, zraven bi jih lahko učila še raznih poklicev. Koliko bi mladi fantje v taki službi pridobili. Vračali bi se vse bolj samozavestni, bogati na skušnjah in znanju nazaj v civilno življenje.

Seveda naj nas ne smatra nihče, da smo za kak militarizem. Prav nič nismo in brezpotreben je v normalnih časih. Toda svet ni več v normalnih časih. To je treba imeti pred očmi. Kaj če se Hitlerju posreči, da porazi zaveznike? Kaj mislite, da bo imel za Ameriko kaj prizanašanja, ko ima to deželo itak na piki, ker ve, da zavezniki dobivajo iz te dežele letala in drugo orožje? In naj take neprijetne pritožnosti ta dežela čaka nepripravljena, kakor jo je čakala n. pr. Danska, Norveška, Belgija, Holandska, i. dr.? To so vprašanja, ki zahtevajo previdnosti!

Skušnje, ki jih imajo že številni demokratični narodi v Evropi dajejo vsekakor glasen nauk, kaj naj ta dežela stori, če hoče sama sebi dobro in si zagotoviti varnost in sigurnost svoji lastni demokraciji in svobodi.

Politika Italije

V francoskih diplomatskih krogih smatrajo stališče Italije napram najnovejšim dogodkom na severu Evrope slej ko prej za skrivnostno. Italijanski tisk zelo široko-grudno brani nemško stališče in odobrava nemške akcije. Rimski radio svari italijanski narod, naj se ne vda za iluzije, da mora sedanje italijansko nevtralnno stališče napram evropski vojni za zmerom ostati neizpremenjeno. Te besede, kakor tudi izjave italijanskega časopisja ne morejo na merodajne francoske kroge napraviti nobenega posebnega vtisa; so pa na drugi strani dejstva, ki jih je vseeno treba upoštevati, ker utegnejo imeti vpliv na nadaljnji razvoj položaja.

Dejstvo je, da je ob začetku vojne italijanska industrija sprejemala vsa naročila zaveznških držav, dočim dela ta industrija sedaj za zaveznike čedalje manj. Mobilizacija pet letnikov rezervistov je bila sicer zanikana, toda so-

le in druge javne zgradbe v Italiji so bile vseeno pripravljene za nastanitev vojaštva. Končno je treba upoštevati še dejstvo, da je italijanska mornarica v stanju pripravljenosti.

V Rimu krožijo najrazličnejše vesti, ki naj pripravijo italijansko javnost za eventualne dalekosežne odločitve.

Splošno se v merodajnih italijanskih krogih podčrtava stališče, da je samo položaj na Balkanu tisto gibal, ki določa stališče Italije, nikakor pa na to stališče ne more vplivati položaj v severni Evropi.

Nekateri zagovorniki demokracije so mnenja, da demokratske države ne bodo poražene. Odločitev bo padla, kadar se pojavi na pozorišču Amerika. Vstop Amerike v zadnji vojni je odločil zmago za zaveznike. Fašizma, nazizma in komunizma je Evropa sita. Amerika, pravijo zagovorniki demokracije, ima nepremagljivo moralno silo, katere glas bi vžgal pri vseh narodih novo močno zavest in novo navdušenje za demokracijo in svobodo v svetu. V tem duhu pišejo že mnogi ameriški listi. Vse zgleđa, da prihaja počasi prepričanje, da vojna godla v Evropi se nam bolj in bolj približuje. Velik čudež bo, če se ne bo tudi ta dežela iznašla v njej.

RAZNO IZ LA SALLE

Dne 12. maja so se veselo cglasili zvonovi z ubranim pritkravanjem v proslavo Matere dne, ki se je slavil v naši slovenski cerkvi sv. Reka. Father Joseph, naš g. župnik, so imeli pred sv. mašo prav lep govor na matere, na kar je sledila sv. maša, katero so darovali č. g. Vincenc Šolar, profesor v St. Bede kolegiju v Peru, Ill. Tudi oni so imeli v slovensčini lep govor na matere in marsikatera solza je zdrknila po licih navzočih. Cerkevni pevski zbor je pel veličastno latinsko mašo W. A. Leonard v "B Flat." Solistična Mrs. Mary Savnik je jako lepo zapela Ave Maria. Tako tudi Mrs. Joe Baznik ter Miss Albina Bregach, da je vsem segalo v srce. Torej cerkveni zbor zasluži vso pohvalo in priznanje. — Sodality so pa vse darovale sv. obhajilo za matere. Po cerkvenem opravilu so imele matere zajutrek v šolski dvorani v spodnji in zgornji. Tako smo v La Salle praznovali Materin dan.

Dne 4. maja so pa zopet prišli Slovenci in drugi častit Mr. in Mrs. Math Bildhaver k 35 letnici zakonskega življenja. Zbrali so se gori v dvorani šole sv. Roka. Bila je prav velika udeležba, kar je bilo vse prav. Mr. in Mrs. Bildhaver sta oba zavedna katoličana in vneta farana cerkve sv. Roka. Želimo jim še mnogo let srečnega in zadovoljnega življenja. Tudi jaz se pridružim vsem častilem in vama želim iz srca, da bi zdrava in vesela slavila tudi še zlato poroko v krogu vajine lepe družine.

Za 12. maja so se naši lalski Slovenci odločili, da gredo na prijazno veselico v bližnji Oglesby. Tam so imeli dan lep program, med katerim so tudi kazali premikajoče slike iz Jugoslavije. Tudi

moja malenkost je bila tam in reči moram, da je Mrs. Josephine Erjavec iz Jolietta reš mojstersko pokazala našo Jugoslavijo, ki je zares lepa. Da, naša domovina je zares lepa in vsi jo čislamo kot našo prvo mater. Podružnica št. 89, SZZ v Oglesby, je prav od zboru Soče, da so zapeli par slovenskih pesmi. Torej žene od zgoraj omenjene podružnice, prav lepo ste se postavile. Le tako naprej. Bog vas živi!

Da ne pozabim, se pa prav lepo zahvalim v imenu mož od zboru, Mr. Fr. Šenici in tudi M. Šenica, za tako lepo pogostitev. Meni je, Mr. Fr. Šenica, posebno ugajala trgovina in mesnica, ki je vse tako lepo vrejeno in čisto, da bi človek kar ne kuhano in ne pečeno jedel. — Torej Frank, hvala za pogostitev. — Vsem pozdrav, kateri čitajo Amer. Slovenca.

Tone s hriba

POZIV PITTSBURŽANOM

Farani naše slovenske župnije Marije Vnebovzete priredijo v nedeljo, 26. maja ob 8. uri večer banket v počast svojemu župniku č. g. Father M. F. Kebe-tu v priznanje njegovega petletnega neumornega delovanja v tej fari. Kdor še nima vstopnice, naj si jo nabavi pri tajniku ali tajnici svojega društva, ali pa pri cerkvenih odbornikih, toda ne pozneje, kakor samo do 20. maja.

Ta dan bo tudi obletnica smrti našega bivšega župnika blagopokojnega č. g. Johna Mertelna, na katerega spomin se bo brala sv. maša v naši cerkvi ob 10:30. Na ta način bodo lahko naši dobri pittsburški Slovenci skupno na en dan izkazali čast obema svojima župnikoma.

Vabljeni so tudi vsi oddaljeni rojaki in rojakinje, kate-

ri ne morejo vsako nedeljo priti v našo slovensko cerkev; pridite saj 26. maja k službi božji za blagor duše svojega pokojnega župnika Father Mertelna. Ravno tako ste tudi prijazno vabljeni na banket v počast sedanjega našega župnika Father Kebeta, ki se vedno in mnogo trudi za povzdigo naše župnije.

Cerkveni odbor.

AMERIKANSKO SLOVENSKO ZDRUŽENJE V SHEBOYGAN, WISCONSIN

Prav gotovo ste že čitali v listih ali slišali od svojih znancev, da smo ustanovili to združenje. Kaj je namen tega združenja, je bilo že priobčeno. Kateremu pa še ni znano kakšnega pomena ima to združenje, ima priliko slišati na prihodnji seji.

Zatorej ste vsi Slovenci in Slovenke, člani ali ne člani, uljudno vabljeni, da se udeležite seje, katere se vrši 22. maja, ob 7:30 zvečer v Fludernikovi dvorani. Imeli bomo tudi par govornikov, katere bomo lahko slišali, kaj je njih mnenje o naši organizaciji.

Pokažimo drugemu narodu, da je v nas še nekaj slovenskega duha in slovenske ljubezni, do našega naroda. Amerikansko Slovensko Združenje ni vstanovljeno samo za par Slovencev, ampak v korist in dobrobit vseh naših naseljencev v Sheboyganu.

Upamo, da se bo vsak Slovenec ali Slovenka, prav gotovo vdeležil te seje in s tem pokazal, da ljubi svoj slovenski narod.

TORAJ NA SVIDENJE 22. MAJA ZVEČER V FLUDERNIKOVI DVORANI.

Mary Fale, Predsednica

DOLENJSKE NOVICE

Iz Temeniške doline V nedeljo 14. apr. po noči je nastal ogenj v hrči vasi pri Novem mestu. Gorelo je gospodarsko poslopje poleg nove zidane, še ne ometane hiše Kastelčeve, sedaj Simčeve. Ogenj se je hitro širil, vendar pa se je posrečilo, da so ga omejili, ker stoji hiša v znožju pod hribom nad Krko, in so druge hiše ostale nepoškodovane. Zgorelo je gospodarsko poslopje, hlev, šupa, listnjak, in kozolec. V šupi je spal star mož, ki ga imajo pri hiši, ki so ga sicer v zadnjem trenutku rešili vendar pa mu je zgorelo vse borno imetje, ki ga je imel. Kako je nastal ogenj, še niso ugotovili. Škoda je le deloma krita z zavarovalnico.

18. apr. so imeli pri nas velik in lep pogreb. Pokopali smo Marijo Kolenc, roj. Jevnikar — Petelinčevico iz Vrhovega, staro 25 let. Omožila se je bila letošnji predpust, komaj pred tremi meseci v Svetokriško župniji. Pa se je pri vzdigovanju nekaj pokvarila, da je odšla v ljubljansko bolnico na operacijo, vsled katere je doma na Vrhove, kamor so jo pripeljali, umrla.

V Raški župniji so odšli v večnost: Na Kržiščih 67 letna Marija Gorenc. Svetovna voj-

na ji je bila vzela moža. V Cirju je zatisnila svoje oči Ana Krošelj. Pri Grmovih v Pristavi je umrl Janez Štajner. Na Andrem pa se je od svojih poslovil France Grabnar.

V Sv. Križu pri Litiji dobijo v kratkem nove orgle, ki jih bo napravil mojster Jenko v St. Vidu nad Ljubljano.

Na dan sv. Jurija 24. apr. so pokopali Frančiško Markovič roj. Nadrah, ki je umrla na Mleščevem pri Stični v 76 letu starosti. Bila je sestra stolnega g. prošta in generaln. vikarja prelata Ignacija Nadraha.

Na Polici pri Višnji gori so spremili k večnem počitku dne 14. aprila Jožefo Vidic, p. d. Mihevčevno mamo, ki je umrla v najlepši dobi 49 let. Od 11 otrok jih živi še 7. Bila je prav dobra žena, posebno še za siromake, ki jo bodo težko pogrešali.

Po smrti g. dekana Antona Skubica so dobili v Ribnici novega dekana v osebi škofje-loškega uršulinskega rektorja g. Viktorijana Demšarja, ki je bil rojen l. 1904 v Stari vasi pri Zireh. Njegova mati roj. Kopač, je imela 17 otrok, 12 sinov in 5 hčera. V duhovnika je bil posvečen l. 1929. L. 1938 je nekaj tednov pastiroval med našimi rojaki v Severni Franciji. Lanske velike počitnice pa se je mudil nekaj časa v New Yorku, Clevelandu in Chicagu. Svojo službo je nastopil na dan sv. Marka 25. aprila.

V ponedeljek 22. apr. so začeli pri nas v St. Lovrencu zidati novo kaplanijo, ki bo na šolskem travniku za farovskim vrtnikom, kar zahteva že več let sem šolska oblast, ki bo porabila potem sedanje kaplanijske prostore za šolske razrede, ker je dosedanja šola tako pretisna za štirirazrednico, ki jo imamo in tudi štiri učne moči, a samo dve učni sobi. V Kaplaniji bo tudi društvena dvorana za izobraževalno društvo.

V svojem zadnjem dopisu sem omenil, kako neugodno vreme imamo v letošnjem aprilu, mrzlo in suho, skoraj brez dežja in mokrate, vsaj smo imeli še 15. apr. zjutraj ob 5 stopinj pod ničlo ali zime. V drugi polovici meseca pa je boljše, posebno glede gorkote, vsaj smo imeli nekateri dni popoldne celo do 25 C topline. Ker smo imeli tudi nekaj prav lepih sončnih in vetrovnih dni, se je zgodilo, česar ni nikdo pričakoval, da je bilo o sv. Juriju že skoraj vse zeleno in je nekatero drevje že tudi cvetelo, kakor črešnje in cibore in beli trn, ko je bilo še pred enim tednom še skoraj vse hudo. Vendar pa se aprilova suša močno pozna, posebno po travnikih, ki do zdaj ni skoraj nič rastle in so bili travniki goli, kakor skoraj v jeseni. Druga leta je bilo o sv. Juriju že dosti paše, a letos nič, ker se pozna posebno pri živini, ki je letos precej suha, ker je bilo tudi lani malo mrve in otave. Še veliko

(Dalje na 4. strani)

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Poroka
So. Chicago, Ill. — Preteklo soboto sta se v naši cerkvi sv. Jurija poročila Miss Mildret Porenta, hčerka tukaj dobro poznane Porentove družine, ki so tudi naročniki Amer. Slovenca in Novega Sveta, z Mr. Hal Nelson. Poroka je bila s sv. mašo.

Rojak poškodovan po eksploziji
Ely, Minn. — Tukajšnji rojak Blaž Škerjanc, je pred par tedni bil težko poškodovan na roko. Ko je v rudniku pripravljaj naboj razstreliva, za razstrelbo rude, se je naboj po nesrečnem naključju užgal. Naboj, ki je obsegal sedem komadov dinamita, je moč eksplozije po srečnem slučaju obrnila v drugo stran. V nasprotnem slučaju, bi bil Blaž, kakor tudi njegov tovariš, oba mrtva, na mestu.

Smrt mladeniča
So. Chicago, Ill. — Preteklo sredo zjutraj je v Municipal sanatoriju umrl Rudy Blazic, v starosti 23 let. Pokojni zapušča štiri brate in pet sestra. Pokopan je bil zadnji soboto iz tukajšnje slovenske cerkve sv. Jurija. Pokojni je bil brat tukaj poznane Mrs. Louise Likovich, ki je tajnica društva Marije Cistega Spočetja št. 80, KSKJ. — Pokojnemu večni mir, ostalim iskreno sožalje!

Poroka v Minnesoti
Ely, Minn. — Dne 10. maja je bil v cerkvi sv. Antona poročen Edward Kral, z Miss Rose Chelplnik. Mr. Kral je zaposlen kot električar v Gary, Wis. Nevesta je hči Mr. in Mrs. Jakob in Rose Chelplnik na West Chapman St. v Ely. — Novoporočencema mnogo sreče.

Slovenec v javni službi
Buhl, Minn. — Bivši mestni nadzornik Mr. Matt Brakovič, je bil te dni imenovan članom odbora, ki ima oskrbo za vodo in razsvetljavo. Služboval bo v odboru do 15. decembra t. l. razven, če bo imenovan še nadalje, za to službo.

Piknik dr. sv. Alojzija
Elmhurst, Ill. — Ze je bilo poročano, da priredi društvo sv. Alojzija št. 179, KSKJ piknik in plesno veselico dne 22. junija v Keglovem grovu v Willow Springs, Ill. Za ples bo igrala Monarch Melody orkestra in ne Foy's orkestra, kot je bilo poročano.

Zbolel je
So. Chicago, Ill. — Zadnji teden je močno zbolel tukaj poznani rojak Mr. John Likovich, tajnik društva sv. Florijana št. 44, KSKJ. da je moral rabiti zdravniško pomoč. Želimo mu ljubega zdravlja.

TARZAN IN OGENJ V THORU

(119)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Nevarnost je," je pravil dalje Tarzan svojemu prijatelju Perryju, "če ti ta Rutang kaj izvedel o našem nameravanem uporu. S tem, da bi nas naznanil, bi si zopet pridobil zaupanje pri kraljici in prostost." Nato se je Tarzan obrnil h Kailuku, naj Rutangu ničesar ne omeni o uporu.

Tako previden je bil Tarzan, da je Kailuku prepovedal Rutangu in njegovemu sinu kaj omeniti o uporu, toda najmanj ni slutil, da je izdajalec prav med njimi, s katerim so najbolj zaupni govorniki. Bil je to mladenič Rumik, ki je ob prvi priliki Mungu povedal o nameravanem uporu.

Mungo je na hitel, kolikor je le mogel, da je kraljici Ahtei povedal, da je izvedel, da se v rudniku draguljev pripravljajo sužnji na upor. "Kaj?" je vzrojila Ahtea. "Upor, med sužnji v rudniku draguljev! Nemogoče! Ti izmučeni in sestradani brez orožja in priklenjeni drug k drugemu."

"Toda," je nadaljeval Mungo; "jaz verjamem Rumiku, kajti gotovo se zaveda kazni, ki bi ga doletela za neresnično poročilo, zato je gotovo govoril resnico." Divje jezna je postala kraljica ob tem sporočilu. "Mi moramo vso stvar natančno preiskati. Mi bomo ta upor kmalu zadušili."

POZOR!
Poglej na številke poleg naslova in imena. Ali ti je naročnina potekla? obnovi jo in pomagaj listu!

NEWYORŠKA RAZSTAVA PONOVO OTVORJENA

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

ČETRTRA NEDELJA V MAJU

Kako kratek je čas našega življenja, ako ga primerjamo s številom tisočletij, ki so minula od začetka sveta. A kaj so tisočletja v primeru z večnostjo! Le pičica v primeru z nebom. Tvoja duša je večna; tudi v tem je podoba božja. O njej veljajo besede: "Njih (nebes) bođe konec, ti pa ostaneš; in vsa se bodo postavila kakor obleka in kakor plašč jih boš zvil in izpremenila se bodo, ti pa si isti in let tvojih ne bođe konec (Hebr. 1, 11)." O večnost. Kakšna boš, duša moja, ko boš vedno enaka? Ali vedno srečna, ali vedno nesrečna? Kaj meniš? Kdo bi ne posvetil kratkih dni svojega življenja večnosti, ki bo tako malo jenjala kakor Bog sam. Ker si neumrjoča, ali je vredno, da tudi le v mislih želiš na zemlji dolgega življenja, razen če si ga želiš radi neumrjočnosti? Ali ni le "življenje brez madeža visoka starost (Modr. 4, 9)?" In srečen ne-li le oni, "kateri je zgodaj končavši izpolnil veliko let (Modr. 4, 13)?"

Čim hitreje casno življenje beži, tem dragocenejši so trenutki. Če bi nam Bog, kakor pred potopom, dodelil živeti celih tisoč let, ali bi bilo to preveč, da si zaslužimo srečno večnost ali se obvarujemo pred nesrečo? Ker nam pa je le tako malo let odmerjenih in so celo ta prav negotova, je treba, da se ravnamo po epominu: "Dokler imamo prigoden čas, delajmo dobro (Gal. 6, 10)." Mine čas in s časom prilika za zaslugi, ker po tem življenju ni več časa, kakor le čas kazni ali plačila. Ali ni strašno, če kdo zlorablja čas za grehe? "In pravičnik, ko je mrtev, pogublja hudobne, ki še žive, in mladost, da bi je zgodaj končala, dolgo življenje krivičnega (Modr. 4, 16)." Neštevilno mladih svetnikov bo pri sodbi vstalo zoper grešnika, ki se je postavil v svoji hudobiji, ker mu morda celo šestkratni čas ni zadostoval, da bi se bil izveličal, dočim so mladi ljudje v kratki dobi postali popolni in svetniki.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Železna ruda v Istri

Raziskovanja istrskih tal trajajo že dolgo leta. Poleg premoga in bauxita pa vse doslej ni bilo mogoče najti nikake druge rude, ki bi se jo izplačalo kopati. Toda že okoliščina, da je v deželi mnogo bauxita in tudi silicija, je kazala na to, da morajo istrska tla vsebovati tudi železno rudo, čeprav tako, ki ne vsebuje mnogo železa. Zato so se raziskovanja tal ves čas intenzivno nadaljevala. Ugotovilo se je, da je nekaj železne rude v Kavranu pri Pulju. V luki Bado so pred kratkim izkopali prve jaške do globine 30 m, spravili na dan kakih 600 ton rude ter ugotovili, da mora ruda v večjih globinah vsebovati toliko železa, da so se odločili nadaljevati raziskovanja, hkratu pa tudi že organizirati podjetje, ki bo ležišča rude eksploatiralo.

Iz raškega premoga bodo delali kok

Pred kratkim so v plinarni v Padovi preiskovali raški premog, če je mogoče iz njega napraviti kok. Kakor je znano, delajo kok le iz visokovrednih vrst premoga. Za kok torej ni pripraven vsak premog. Kok je danes v topilništvu zelo važna in neobhodna surovina in z ozirom na visokostopnjo industrije, ki zahteva vse vrste kovin, je njegova uporaba zelo velika. Tudi Italija se je dala na rešitev tega problema ter se je celo vrgla na to, da bi iz premoga, ki ga pridobiva na svojem teritoriju, proizvajala tudi bencin. Po dolgih poskusih se je presrečno napravilo iz raškega premoga dobro kakovostno koka, ki le v malem zaostaja za tujimi. Pomembno je, da premog iz Sardinije (Suleis in Facu Abis) ni dal bogve kako dobro rezultata. Sedaj delajo na tem, da bodo raški premog uporabljali za izdelovanje koka. Na mesto raškega premoga pa bodo uporabljali lignit in ostale vrste premoga.

Nove trgovske ladje

V soboto, 6. apr. je bila v ladjedelnici v Tržiču spuščena v morje nova 10 tisoč tonska trgovska ladja. Ladjo je naročila italijanska brodo-

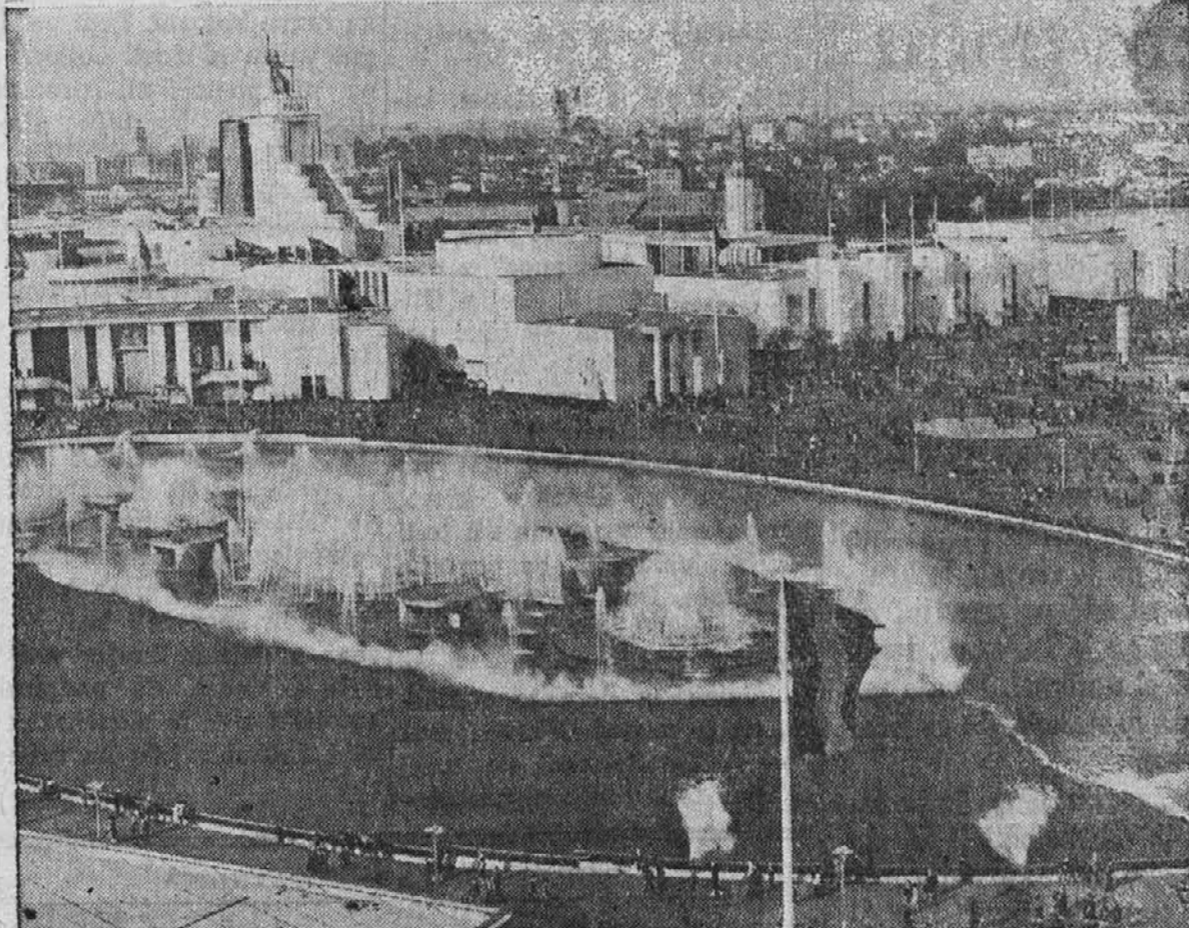
lastniška družba "Sidarma" na Reki. Nova ladja je šesta izmed šestorice novih ladij enakega tipa, katere je za omenjeno družbo v zadnji dobi zgradila ladjedelniška družba "Cantieri Riuniti del Adriatico" (Združene jadranske ladjedelnice), ki imajo svoje delavnice pri Svetem Marku v Trstu in v Tržiču. Kakor poročajo listi je ta reška družba naročila sedaj že šest novih blagovnih ladij. 3 motorne cisterne po 12 tisoč ton in 3 motorne trgovske ladje po 100 tisoč ton. Trojico teh novih ladij bodo gradili v ladjedelnicih pri Sv. Marku v Trstu, trojico pa v Tržiču.

Cena krompirju se zvišala

Ze od začetka vojne stalno rastejo cene živilom, zlasti občuten pa je dvig cene krompirju. Od začetka vojne pa de letošnjega marca se je krompir podražil od 44 na 95 lir za meterski stot. Tak porast cen ni bil na italijanskem trgu zabeležen od svetovne vojne. Ker pa se je na trgu pojavila velika množina ranega krompirja, katerega izvoz bo zaradi vojnih razmer zelo otežen, računajo, da bo cena popustila. Cim je prišel zgodnji krompir na trg je dosegel ceno 110. pa tudi 130 lir za stot, pričakuje pa se, da bo zaradi velike množine krompirja cena padla najmanj na 100 lir za stot.

Zopet nesreča s strelivom

Pretekla dni sta se odpravila dva mladeniča iz Opatjega sela, 30 letni Vladimir Devetak in 20 letni France Marušič na gmajno nad Jamljani, kjer sta vedela za veliko, po vojni ostalo granato. Vladimir se je lotil izstrelke odpirati, tovariš pa je v mali razdalji delo opazoval. Nenadoma, okoli šeste ure zvečer se je granata razletela in oba mladeniča ubila. Delavci, ki so končavali svoje dnevno delo v bližini, so prihiteli na kraj nesreče in onemeli od strahote: Marušič je z zdrobljeno glavo ležal mrtev v mlaki krvi, Devetarkovo telo je bilo pa tako raztrgano, da je bilo mogoče pobrati le malo ostankov; granata ga je vrgla v zrak, ga razkosala in užga-

Pred dobrim tednom so slovesno otvorili svetovno razstavo v New Yorku. Gornja slika kaže v ospredju slavne vodomete. Razstava, kakor znano, se je vršila že lani, toda, kot trdi vodstvo, ji je letos dodani mnogo novosti ter je tudi vstopnina nižja.

la, da so neki deli telesa zgrmneli. Grozna nesreča je pretresla vso duhovnjijo. Pogreba ubogih fantov se je udeležila vsa občina, ki je ganljivo izpričala svoje sočutje z družinoma obeh ponesrečencev in globoko žalost radi bridke izgube.

Smrt v plamenih

V Gornji Kanomli pri Idriji se je pripetila huda nesreča. Pri Erjavčevih je bila vsa družina na polju doma je ostala samo šele pet let stara Rozalija. Otrok se je igral blizu hiše in je nazadnje zbral nekaj trsk, iztaknil vžigalice, in trske prižgal. Na lepem pa so plameni zajeli tudi otroka. Iz sosesčine so prihiteli ljudje, ki so otroka s hudimi opekljinami spravili v idrijsko bolnico, a kljub vsem prizadevanjem je tam v nekaj urah umrl.

V avtu ga je zadela kap

48 letni zavarovalni uradnik g. H. Tomšič se je v torek, 2. aprila popoldne peljal z avtomobilom po službenih poslih proti Ajdovščini. V bližini ceste pod Sv. Križem mu je postalo slabo. Njegov spremljevalec ga je hitro zapeljal k zdravniku v Ajdovščino, da bi mu nudil pomoč. Bilo pa je prepozno. Kljub takojšnji injekciji je Tomšič podlegel srčni kapi. Rajniki je bil po rodu Goričan, sin slovenskih staršev, ki se ni nikoli sramoval svoje materine besede. Bil je dober človek. Svoj čas je služboval kot učitnik in uradnik v Baški dolini in je bil zato znan po naši deželi.

Korenina

V sončnih Brdih je slavil te dni — še čil in zdrav — g. Jože Maurič iz Krasnega pri Kojskem, posestnik v Krminu svojo 80 letnico v domačem krogu. Obenem je bila to tudi 50 letnica njegove poroke. Žal, da mu je njegova skrbna družica umrla že pred nekaj leti. Jubilat si je pridobil mnogo prijateljev sprčo svojega neomajnega značaja in cdločnega dela, ki je znoralo v Brdih globoke brazde. Po vojni, ki so Brdom prizadejala največ zla je bil Maurič prvi na delu za obnovo teh krajev. Bil je povsod z dejanjem in besedo v pomoč.

KRATKE VESTI

Še en nov župnik. Pred nedolгим je bil za župnika v Zgoniku na Krasu umeščen g. Srečko Rejc, tamošnji župni upravitelj, ki pastiruje v tej duhovnjiji, kar se je vrnil z juga.

Na svoji stoletni dedovini je umrl v Velikem Otoku pri Fostojni po vsem Krasu znani posestnik Jože Jurca. Dosegel je visoko starost 81 let. Do

smrti je skrbno vodil svojo domačijo. Vse življenje je bil odločen, zaveden mož. Tako je vzgojil tudi vse svoje otroke.

Lani 20.000 rojstev. Listi so te dni objavili podatke o rodnosti v Julijski Krajini. Predlanskim se je v deželi rodilo 20.138, lani 20.196 otrok, tako da je rodnost v deželi narasla komaj za 0,3%. Največja je bila na Goriškem, kjer se je rodilo 4122 otrok nasproti predlanskim 3895. V reški in tržaški pokrajini je rodnost močno nazadovala.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

S kolesa je padel

Tridesetletni ključavničar Mihael Oman iz Novega Celja se je peljal s kolesom po cesti. Iz neznanega vzroka je na Babnem pri Celju tako nesrečno padel s kolesa na tla, da so ga morali radi hude poškodbe odpeljati v celjsko bolnico.

Krivo je pričal

Pred celjskim okrožnim sodiščem je bil obsojen zaradi krivega pričevanja na 50 dni zapora 30 letni Karel Staut iz Rečice pri Savinji. Pri neki razpravi na okrožnem sodišču v Sevnici je vedoma nekaj zamočal v korist tožene stranke, kar je pa pozneje prišlo na dan in se bo moral za to sedaj pokoriti.

Dva poškodovanca

V gozdu se je ob štor spodtaknil delavec iz Dobreve Ludvik Artač in si močno poškodoval nogo. — V prepiru je neki Stefan Mikluš s sekiro udaril po hrbtu Jožeta Jazbeca, ključavničarja iz Dolenjega Logatca. — Oba sta se morala zateči v ljubljansko bolnico.

Do smrti se opekli

V bolnici v Ljubljani je podlegel opekljam, ki jih je dobil, ko je padel v škafo vrele vode sinček mesarja iz Zagorice Rudolf Tomec.

Nesreča

Delavec Ivan Polh iz Salke vasi pri Kočevju, je vozil avto. Pa se je avto nenadno prevrnil in Polh je dobil močne poškodbe, da so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

Konec čudaka

Veliko pozornost je v Mariboru vzbudila vest, da se je v Ptuj obesil upokojeni državni uradnik Rudolf Laznik iz Maribora. Pokojnik je dolgo živel v Mariboru, zadnja leta precej čudaško življenje. Bil je imovit človek, le da je

P. Kazimir Zakrajšek:

PO DVANAJSTIH LETIH

(Spomini iz mojega obiska Amerike.)

(Dalje)

Kaj pa sedaj? Privatno sem izvedel iz New Yorka, da bo v kratkem prekinjena vsaka vožnja v Evropo. 3. okt. bo baje odplul zadnji italijanski parnik v Evropo pred koncem svetovne vojne, o kateri je pa vse ameriško časopisje poročalo, da bo trajala najmanj štiri leta.

"Imeli ste dober nos," so mi rekli v Chicagi vsi, "da ste se umaknili vojski in prišli sem ravno o pravem času, kajti vsa Evropa, tudi Jugoslavija bo v kratkem v ognju!"

Prav tisti dan pa je prineslo časopisje tudi vest, da je vlada USA odpoklicala vse potne liste in prepovedala vsem svojim državljanom odhod iz Amerike v Evropo, vse svoje državljanje v Evropi pa odpoklicala, da se nemudoma s prvim parnikom vrnejo v Ameriko.

Da, kaj sedaj?

Odločil sem se, da se takoj podam v Washington k poslaništvu in v državni department, da vidim, kaj se da narediti. Morda je vendar še kak izhod mogoč iz tega neprijetnega položaja, da bi mogel ostati v Ameriki še vsaj dva meseca in izvršiti nalogo, ki sem si jo zastavil. Ker pa nisem bil gotov, kako bo, ni kazalo drugega kakor začeti se poslavljati. Da bi ostal za stalno zopet v Ameriki, še misliti ni bilo.

Razmere v Ameriki so se zelo spremenile teh dvanajst let in zdelo se mi je, da bi se ne mogel več živjeti v te nove razmere. Preveč sem se že postaral pa preveč vzljubil lepo Ljubljano in svjo novo župnijo sv. Cirila in Metoda in lepo Jugoslavijo. Sicer so mi vsi svetovali, da naj se ne vrnem, da naj raje ostanem za stalno v Ameriki. Nekateri so celo trdili, da sem baje še ameriški Sloveniji potreben, da bi baje mogel še veliko dobrega storiti zanj. Najbrže so mi to govorili samo iz vljudnosti. Vsaj tako sem jaz vzel to njih govorjenje.

"Bog bo to odločil," sem jim odgovarjal. "Ako bi bil ljudstvu res potreben, in bi bila božja volja tako, saj bo preprečil moj odhod. Kjer je bila božja volja v mojem življenju, da me je Bog hotel imeti, saj me je tja, rekel bi, kar pahnil proti moji volji. Dostikrat sem šel zelo nerad! Če je to tudi sedaj, saj bom moral."

Pohitel sem v Chicagi s svojimi obiskimi znancev, prijateljev in sorodnikov in imel z nekaterimi tudi daljše razgovore o našem bodočem sodelovanju zlasti pri

Rafaellovi družbi in Izzeljski zbornici za koristi naših izseljencev v Ameriki. Skušal sem doseči, da bi se ustanovili vsaj v Chicagi, Clevelandu in New Yorku odbori, nekake podružnice Izzeljske zbornice, ki bi pomagali Družbi pri njenem delu v Ameriki. Toda čas je bil prekrat.

In tako sem moral odpovedati svoja predavanja v Jolietu in drugod, kjer sem že obljubil, da pridem zagotovo, kar mi je bilo zelo žal. Še enkrat sem šel v Downers Grove k bratu Albinu, da se poslovim od njegove dobre družinice, zvečer smo imeli pri sestri Mrs. Turšič zadnjo večerjo, kjer se je zbrala cela naša družina z Mr. Mladičem. Bila pa sta tam tudi Mr. in Mrs. Pekol iz Willarda, katerih sem se zelo zveselil. Po večerji sem pa odšel proti Washingtonu.

Ko sem hodil zadnjič po ljubmi chicaški naselbini, se mi je zdelo, kakor bi me ulice, po katerih sem tolikokrat hodil kot župnik, pozdravljale zadnjič in se poslavljale od mene, najbrže — za vedno.

Med potjo proti vzhodu sem se še enkrat ustavil v Detroitu pri Fathru Avguštinu in v Clevelandu pri Fathru Bombaču v Euclidu. V Clevelandu na postaji me je čakal s svojim avtomobilom Mr. Grdina in me peljal v Euclid, za kar mu še enkrat Bog plačaj!

Prav takrat se je pa mudila v Clevelandu Mrs. Prislant, predsednica Slov. Ženske Zveze, česar sem bil zelo vesel, ker sem se že bal, da se ne bova srečala v Ameriki, dasi sem želel tudi z njo govoriti in bi mi bilo zelo žal, če bi ne bil mogel.

Mrs. Prislant je gotovo slovenska izseljenska žena, ki si je v celotnem slovenskem izseljenstvu po celem svetu, zlasti pa v ameriški Sloveniji s svojo Slovensko Žensko Zvezo postavila trafen spomenik hvalečnosti celega slovenskega naroda. Slov. Ženska Zveza je njeno dete in vsi ameriški Slovenci morajo priznati eno: neizmerna škoda je samo to, da se ni ustanovila vsaj trideset let popreje. Kako vse drugačna bi bila zgodovina ameriške Slovenije! Predvsem bi danes gotovo ne morali gledati pogorišča slovenske narodne zavesti med ameriško slovensko mladino, kakor moramo marsikje po naselbinah.

(Dalje prih.)

Najnovije vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovencu!"

ITALIJA MISLI UDARITI

Kakor trdijo poročila, je Italija pripravljena, da vsak čas stopi v vojno na strani Nemčije. Na sliki je v ospredju na levi italijanski prestolonaslednik Umberto, na desni pa diktator Mussolini.

DENARNE POŠILJATVE

se še dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Prosimo pa pošiljatelje nakazil za stari kraj, da pošiljajo v takih svotah, kakor tu navedene, namreč v ravnih svotah po sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500 dinarjih. To radi praktičnosti izplačil.

Kdor želi poslati pošiljatev potom kabla (brzojavu), lahko stori po znižani ceni za \$1,00, kar je treba namreč dodati k cenam za gotove svote dinarjev. (Ta znižana cena za kabeliranje velja le za Jugoslavijo.)

Naše cene so zdaj:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:

Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.40.....	200 Din
Za \$ 6.50.....	300 Din
Za \$ 8.45.....	400 Din
Za \$ 10.25.....	500 Din
Za \$ 20.00.....	1000 Din
Za \$ 39.00.....	2000 Din

ITALIJANSKE LIRE:

Za \$ 3.25.....	50 lir
Za \$ 5.90.....	100 lir
Za \$ 11.50.....	200 lir
Za \$ 17.00.....	300 lir
Za \$ 28.00.....	500 lir

Nakazovati pošiljatev, da bi se izplačale v ameriških dolarjih, zdaj ni mogoče.

Vse pošiljatev naslovite na:

JOHN JERICH

1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILL.

Jules Mary — J. M.

Dogodek na Poganskem polju

IZ PREDVOJNIH ČASOV.

Longhi ni odgovoril. Nenadno je spoznal, da ga morajo imeti zdaj vsi za krivca. Saj je hotel pobegniti. Kako naj jim pojasni namero pobega?"

"Ah, uklenjen sem," je zagodrnjal zgroziviši se, "zdaj sem nepogojno izgubljen."

Nato se je dal odvesti, pri čemer se mu je zazdelo, da je zdaj sam podoben tistim živalim, ki jih je kot mesar vodil v svojo klavnico.

Ze oče Pavleta Longhija je imel mesarsko obrt, a ne v Moncalierju pri Turinu, temveč v mestecu Giussanu pri Milanu. Tam je imel svojo klavnico in vsako sredo in soboto se je z vozičkom peljal na deželo, da je svoje zunanje odjemalce oskrbel z mesom. Ker se je zelo prizadeval, da bi bili njegovi odjemalci z njim zadovoljni, pri tem pa je bil marljiv in varčen, se mu je posrečilo, svoj obrat zelo dvigniti in si pridobiti majhno premoženje.

Sele nato je mislil na ženitev. Izbral si je Terezo Pradellovo, precej bogato kmečko hčer iz bližnje vasi, kjer je imel pogosto kupčijske opravke.

Kdor je danes videl staro gospo Longhijevo in njen koščen obraz, podoben glavni ptice roparice, si je mogel seveda le težavno predstavljati, kako čedno dekletko z rdečimi lici in bleščečimi se črnimi očmi je bila takrat.

Z lahkoto se je posrečilo Jakobu Longhiju, ki je veljal kot dobra partija za Terezo, doseči privolitev njenih staršev, in poroka je bila kmalu.

Jakob Longhi se je zdaj posvečal v glavnem trgovini z živino, ki mu je več donasala, in je mesarijo skoro čisto prepustil svoji ženi. Pri tem je bil zelo pogosto cele dneve odsoten. Zaradi tega je bila Tereza mnogo sama in je le redkokdaj zapustila hišo.

Prodaja mesa v trgovini se je omejevala v glavnem le na določene ure, in tako je po opravljenih ostalih hišnih delih sedovala po cele ure ob oknu zaposlena s kakšnim ročnim delom. En del je imela malo odgrnjen, da je bolje videla, kaj se je dogajalo na cesti in kdo je šel mimo. Mali Pavle ji ni napravljal mnogo dela. Igral se je vse dni na cesti in na vrtu s svojimi tovariši.

Mlada žena se je dolgočasila. Pa se je zgodilo, ko je bila že šest ali sedem let omožena, da je prišel mimo njenega okna neki Ciril Bacci, jo zagledal in jo posebno prijazno pozdravil. Bil je gibčen, vesel mož, ne mnogo starejši od nje. Imel je trgovino z zlatnino v Giussanu. Razen tega je poznal manire, imel prijeten obraz in lepe plave brke, na katere očitno ni bil malo ponosen.

Kadar je bila mlada žena sama, je često prihajal v prodajalno, ne zaradi nakupa mesa, temveč da bi z njo kramljal. Zmerom je prišel le za trenutek, kakor je rekel, da ji zaželi dober dan, toda kramljanje je po navadi trajalo dolgo, dolgo časa. Šalila sta se in smejala in prijateljstvo je bilo čedalje večje.

Nesparmetno je bilo od Jakoba Longhija, da je puščal mlado ženo tako samo. Toda bil je zaupljiv, dobrodušen človek, ki je mislil, da je Tereza srečna in zadovoljna, ker ima dobrega moža, čvrstega sinka in udoben dom.

Tereza pa je bila vročekrvna in je hlepela po življenju. Enoličnost jo je morila, čutila se je nezadovoljna, in ko ji je Bacci nekega dne izjavil, da brez nje ne more več živeti, da naj se loči in postane njegova, čes, da pojdeti v Ameriko, je veselo vzkliknila in mu padla v naročje.

Vesela opojnost, ki je budila upanje na novo, lepše življenje, pa je trajala le kratko časa. Bacci se ni nič pripravil na beg v Ameriko in ko ga je Tereza k temu priganjala, se je začel umikati. Pisala mu je in ga poklicala na sestanek, da se končno pogovorita o vsem.

Prišel je. Bleda od razburjenja je terjala od njega pojasnil. Obrazložil ji je, da je načrt, ki sta ga skupno napravila, neizvedljiv. Da mu ni mogoče, nuditi ji v Ameriki kolikor toliko udoben obstanek, da je zaradi nepovoljnih razmer zadolžen, zaradi česar da je prisiljen, oženiti se z bogatim dekletom, ki so mu ga priporočili sorodniki. Zaroka da je že izvršena in da zdaj prosi Terezo...

Se preden je bil stavek končan, je strastna mlada žena srdito planila vanj.

"Ven, nesramen izdajalec!" je zakričala pokazavši na vrata. "Proč, strahopete! Ne pokaži se mi več!" Bacci je šel molče. Ko ga ni bilo več, je zamolklo zavpila in se onesvestila.

Jakob Longhi se ni malo prestrašil, ko je prišedši domov našel ženo ležečo v močni vročici. Več dni je nihala med življenjem in smrtjo, potem pa se je hitro popravila.

Ciril Bacci, ki ga je Tereza zdaj smrtno sovražila, se je oženil. Denar, ki mu ga je prinesla žena, mu je bilo zelo potreben, zakaj bil je v resnici zelo zadolžen, a ne zaradi neugodnih razmer, kakor je bil govoril Terezi, temveč zaradi tega, ker je trgovino zanemarjal in rajši s svojimi pajdaši kvartal.

Cez leto dni se mu je rodila hčerka, toda njegova žena je začela zdaj bolehati in je umrla kakšne tri leta pozneje. Ze takrat so se v mestu širile slabe vesti o Bacciju. Očitno mu ni denar, zaradi katerega se je bil oženil, prinesel sreče. Spet je bil tik pred polomom in nekega dne je v veliko žalost svojih upnikov izginil.

Pozneje se je izvedelo, da jo je odkuril v Ameriko. Nekaj let pozneje je umrl v Buenos Airesu za žolto mrzlico. Pred ododom je bil svojo hčerkico oddal svoji edini sestri, vdovi Mamianijevi v Turinu, ki mu je obljubila, da se bo brigala zanjo.

Ta zapuščen otrok je bila Karlota Baccijeva.

Tereza je dobila hčerko, toda njeni starši niso marali. Otrok je bil po rojstvu bedno in bolešno bitje. Mala Pepina je bila v čudnem nasprotju s svojim močnim, zdravim bratom. Mučila jo je huda angleška bolezen in ji skvarila telo. Njene rame so bile visoke in ostre, noge krive, le njene roke so bile lepo oblikovane. K temu je muhasta priroda dala dekletu črne oči njene mater, katere ogenj pa se je v dekletovih očeh omejeval v veliko blagodušnost in dobrotljivost.

(Dalje prih.)

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovencu" so vedno uspešne.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani)

hujše pa je po Hrvaškem, kakor poročajo, časopisi, kjer je poginilo že veliko konj in govedi od lakote, ker ni letos vsled suše nikjer nič paše. Tako je pisal "Slovenec" z dne 19. apr. št. 89: V okolici Gline na Hrvaškem je tako pomankanje živinske krme, da je že več sto krav in volov poginilo od lakote. Kmetje so prosili bansko oblast, naj jim takoj pošlje živinsko krmo, ker je sicer v nevarnosti tudi ostala živina, da bo poginila od lakote. Dne 25. apr. pa je zopet pisal "Slov.": Po Hrvatskem silno primanjkuje krme za živino. Iz Petrinje poročajo, da je v vaši Crkveni Bok doslej poginilo nad sto konj in prav toliko tudi rogate živi-

ne. Cez zimo je živina silno shujšala in postala neodporna za razne bolezni. Tudi po drugih vaseh ni dosti boljše. Sena ni, pomoči ni, siromašno ljudstvo pa izgublja glavne hranitelje — živino.

26. apr. je vendar nekoliko namočilo, da so se trave pokazale po travnikih, toda še ne dosti, ker je tudi po vodnjakih zmanjkalo vode in po lužah.

Zopet sem dobil iz Amerike pismo in sicer iz Oregon city, kako so mi naši Dolenjci hvaležni, da jim sporočam po "Amer. Slov." naše domače novice, katere tako radi berou. Tudi zanaprej se bom potrudil in sporočal, kaj je novega v starem kraju, vsaj je naša dolžnost, da podpiramo katoliški tisk in slovenski tisk med našimi rojaki na tujem.

Ivan Šašelj

DANSKA OSTALA NEDOTAKNJENA

S tem, da se je mirno podala nazijem, si je Danska prihranila grozote vojne in razdejane, kakoršno je prizadelo Norveško in pozneje Nizozemsko in Belgijo. Danskemu kralju Kristianu so naziji dovolili vso prostost in gornja slika ga kaže pri njegovem običajnem jutranjem sprehodu na konju.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 47. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%.

K. S. K. Jednota ima nad 36,500 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 183.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 46-letnega obstanka \$7,400,000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštenu in solventni podporni organizaciji, zavaruje se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250.00 do \$5000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "AA" ali "BB". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim letom narašča. V slučaju smrti otroka se izplača \$500 ali \$1,800 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani vstopnizplačano v gotovini.

BOLNIŠKA PŌDPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asement primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asementov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pisano polje

J. M. Trunk

Duff Cooper je izjavil, da se Angleži ne borijo za Čehe, Poljake, Abesince in za nikogar drugega, le za-se. Kdo morda poreče: Glejte jih, te nečedne Angleže! Lepo bi res ne bilo, če bi Angleži mislili le na-se in se borili le za-se, ampak ravno zameriti bi jim nihče tega ne mogel. Ko so šli Čehi in padli Poljaki, so bili pač tudi Angleži in Francozi ogroženi in so prijeli za orožje, in ko bi ne bili ogroženi, bi ne bili prijeli, vsaj pri Čehih še niso, ko so ti padli, in ne vem, če bi jim mogel kdo to zameriti.

Noben narod ne sme pričakovati, da bi se kak drug narod za njega boril. Mali narodi se morajo naslanjati na večje, to je naravno, in Čehom in Poljakom ni zameriti, ako so se precej zanašali na Angleže, Čehi morda celo precej na Ruse. Izid in sedanja situacija prikazuje, da so se napačno zanašali, vsaj ko je prišlo do napada.

Ne gre za to, da se mali narodi zanašajo na druge, usodno je pa, če se zanašajo napačno.

Čehi in Poljaki so se zanašali, vsaj kakor zdaj kaže, napačno, morda se popravi, ako res alijanci zmagajo, če zmagata Hitler bo napaka ostala.

Zdaj je Balkan, posebno pa Jugoslavija na vrsti. V Beogradu so razmetali letake, naj se Jugoslavija zanaša na Nemčijo, ako ji je za svobodo. Kdo more kaj takega verjeti? Odločitev bo pa težka, če mora priti do odločitve.

Meni se zdi, da so Slovani čas zanašanja nekako zamudili. Po svetovni vojni res ni bilo mogoče drugače, kakor da so se vsaj zapadni Slovani (Čehi, Poljaki, Jugoslovani) naslonili na Angleže in Francoze. Nekaj, morda še celo precej, so pridobili, kdor je pa bil poleg in videl, kako bagatelno so alijanci postopali, je moral pač spoznati, da so

to in nekaj dali le, ker pač drugače ni kazalo. V se je izgledalo, da se silno bojuje Nemcem se zameriti. Kričanje, da so pritisnili Nemce, je golo kričanje in nemška propaganda.

Ko pa je le prišlo do novih slovanskih narodnih in vladnih edinic, bi bil čas za te zapadne Slovence, da bi bili revidirali nazore o zanašanju. Pri Rusiji res ni kazalo, ampak vsaj Čehi, Slovaki, Poljaki, Ukrajinci, Malorusi na severu in Jugoslovani in Bolgari na jugu bi bili imeli misliti, na koga na se zanesajo, in zanesti bi se morali vsaj na — se, ne na druge. Nekaj malega je bilo, dosti ne, več pa je bilo pomanjkljivega in napačnega, ker so se bolj med seboj prepirali, in tako so vsaj severozapadni Slovani vse izgubili. Južni Slovani stojijo zdaj pred težko odločitvijo, kam naj se obrnejo, na koga naj se zanesajo. Čas prave in pravilne odločitve pa je minil.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

Listen to
PALANDECH'S
YUGOSLAV-AMERICAN
RADIO BROADCAST
Every Saturday, 3 to 4 P. M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Announced in English and
Dedicated to all the
Serbs, Croats and Slovenes
Featuring a program of
CLASSICAL and FOLK MUSIC

Društvo sv. Jožefa
št. 53, KSKJ,
Waukegan, Ill.
40. leto pri K. S. K. Jednoti.
Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj. — Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 60. leta v odrasli oddelki; in v mladinski oddelki od rojstva do 16. leta.
Skupno društveno imetje znaša \$21,000.00 Članstvo šteje skupno 523 članov (ic).
Nadaljna pojasnila se dobe od sledečega odbora:
Frank Jerina, preds.
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blag.

DRUŠTVO SV. VIDA
št. 25, KSKJ,
CLEVELAND, OHIO
Odbor za leto 1940:
Predsednik: Anton Strnisa,
Tajnik: Anthony J. Fortuna,
1093 E. 64th Str.,
Blagajnik: Louis Kraje.
Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:00 popoldne. Asement se prične pobirati ob 12:30. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.
V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli oddelki; v mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

MICHAEL TRINKO & SINOVI
PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS
(Pleskarji in popravilni ometa in sten)
2114 West 23rd Place, Chicago, Illinois
Telefon Canal 1090
Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, pokličite nas in vprašajte nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste delo potem tudi drugam. Priporočamo se pa, da daste nam kot Slovencem priliko, da podamo naše cene za delo. Pleskarska dela vršimo točno in za iste jamčimo.

M. KLARICH & SON
STAVBENIK IN KONTRAKTOR
3121 So. Parnell Avenue,
CHICAGO, ILL.
Telefon Calumet 6509
GRADIMO
nove hiše, velike in male, prenavljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. — Sprejemamo mala in velika dela. — Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenove in poprave.

Tiskarna
Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!